

2^ο ΣΥΝΕΔΡΙΟ

«Το φάρμακο για τη Δημόσια Υγεία: Ευρωπαϊκή και Εθνική Διάσταση»

Η Ανάπτυξη του Φαρμακευτικού Τομέα στην Ιρλανδία
ως παράδειγμα προς μίμηση

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Πέμπτη, 5 Δεκεμβρίου 2002 - Το 2^ο Συνέδριο του Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων Ελλάδος (ΣΦΕΕ) με θέμα «Το Φάρμακο για τη Δημόσια Υγεία: Ευρωπαϊκή και Εθνική Διάσταση», (29 – 30 Νοέμβριου στην Αθήνα), ολοκληρώθηκε παρουσία εκπροσώπων του επιχειρηματικού κόσμου, φαρμακευτικών εταιρειών αλλά και πλήθους αρμοδίων φορέων σε θέματα φαρμακευτικής πολιτικής. Συζητήθηκαν καίρια θέματα για την ενίσχυση την εγχώριας παραγωγικής δραστηριότητας που θα συμβάλλουν στην ανάπτυξη της Εθνικής Οικονομίας καθώς και το «Παράδειγμα της Ιρλανδίας» ως μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης.

Ενδιαφέρον παρουσίασε η συζήτηση στρογγυλής τραπέζης με θέμα «**Η φαρμακοβιομηχανία ως μοχλός ανάπτυξης της Εθνικής Οικονομίας**», την οποία συντόνιζε ο Αντιπρόεδρος του ΣΦΕΕ κ. Ν. Μανασσάκης ενώ στην Ελληνική Φαρμακευτική Έρευνα αναφέρθηκε ο κ. Α. Λαβίδας, μέλος Δ.Σ. του Σ.Φ.Ε.Ε.

Ο κ. Μανασσάκης έδωσε έμφαση στο ρόλο που διαδραματίζει το φάρμακο στην προαγωγή της Δημόσιας Υγείας, τονίζοντας ότι η πολιτική της παρούσας γενιάς θα επηρεάσει τη δυνατότητα περίθαλψης των παιδιών μας.

«Το παράδειγμα της Ιρλανδίας» : ο φαρμακευτικός κλάδος ως μοχλός οικονομικής ανάπτυξης

Στην εξαιρετική συνεργασία μεταξύ του Ιρλανδικού Συνδέσμου Φαρμακευτικών Επιχειρήσεων (IPHA) με την κυβέρνηση της Ιρλανδίας αναφέρθηκε η Mrs Anne Nolan, Γενική Διευθύντρια του IPHA, επικαλούμενη τη σπουδαιότητα της εύρυθμης λειτουργίας μεταξύ των δύο πλευρών. Σύμφωνα με τα απολογιστικά στοιχεία των τελευταίων 30 ετών που παρουσίασε, καταδεικνύεται σημαντική αύξηση στον τομέα της φαρμακευτικής έρευνας λόγω των ευνοϊκών συνθηκών που εφάρμοσαν κυβερνητικοί παράγοντες.

Αξίζει να σημειωθεί ότι η πολιτική φαρμάκου στην Ιρλανδία ξεκίνησε τουλάχιστον 40 χρόνια πριν και βασίστηκε σε δύο άξονες: πρώτον, στη στενή συνεργασία του φαρμακευτικού κλάδου με την πολιτεία και στην προσέλκυση ξένων επενδύσεων

1

στη χώρα. Η κα Νόλαν επεσήμανε ότι ενώ το 1973 οι εξαγωγές του φαρμακευτικού κλάδου ήταν λιγότερο από 100 εκατ € και οι εργαζόμενοι στον ομώνυμο τομέα ήταν περίπου 2.000 άτομα, το 2001 οι εξαγωγές αυξήθηκαν στα 32 δις € και οι εργαζόμενοι ανήλθαν στους 18.000.

Σήμερα λειτουργούν 120 τουλάχιστον φαρμακευτικές εταιρείες, οι επενδύσεις ξεπερνούν τα 12 δις €, ενώ τονίστηκε ότι κατά την περίοδο 1997 -2002 η αύξηση άγγιξε τα 4δις €. Σύμφωνα με τα στοιχεία, **πρώτη θέση στον τομέα των εξαγωγών έχει ο φαρμακευτικός κλάδος με ποσοστό 29%** και στο ερώτημα πως η Ιρλανδία κατάφερε να αναπτύξει σε τέτοιο βαθμό τον ομώνυμο κλάδο, η απάντηση είναι πολύ απλή: οι φαρμακοβιομηχανίες επέλεξαν την Ιρλανδία για τους εξής λόγους: α) συνεχής επαφή με την πολιτεία και ανταπόκριση της τελευταίας για την επίλυση των προβλημάτων, β) η ένταξη της Ιρλανδίας στην Ε.Ε, γ) κίνητρα για εκπαίδευση και εξειδικευμένο δυναμικό δ) ανταγωνιστικό κόστος εργασίας, ε) ευνοϊκές συνθήκες φορολόγησης κ.ά.

Η Ελλάδα

Το Μέλος του Δ.Σ. του ΣΦΕΕ ο κ. Θανάσης Λαβίδας αναφέρθηκε στον τομέα της έρευνας και ανάπτυξης στην Ελλάδα επισημαίνοντας ότι σύμφωνα με τα τελευταία στοιχεία του Οργανισμού Οικονομικής Ανάπτυξης & Συνεργασίας (ΟΟΣΑ), **η ακαθάριστη δαπάνη που πραγματοποιεί η χώρα μας για έρευνα και ανάπτυξη ανέρχεται στο 0,7% του ακαθάριστου εγχώριου προϊόντος (ΑΕΠ)—ποσοστό που μας κατατάσσει στην προτελευταία θέση των μελών-κρατών του ΟΟΣΑ**, δίπλα στην Τουρκία και με ελάχιστη διαφορά απ' αυτήν. Ο μέσος όρος για τον ΟΟΣΑ είναι 2,3% ενώ στις πρώτες θέσεις βρίσκονται κράτη, όπως η Φινλανδία, η Σουηδία, η Ιαπωνία και οι ΗΠΑ. Επιπλέον, πρόσθεσε ότι «στο σύνολο του ΟΟΣΑ, η ελληνική δαπάνη για έρευνα και ανάπτυξη δεν ξεπερνά το 0,1% αν και η τάση δείχνει κάποια μικρή βελτίωση».

Στη συνέχεια αναφέρθηκε στο γεγονός ότι το ερευνητικό έργο της πλειοψηφίας των εταιρειών στην Ελλάδα έχει επικεντρωθεί κατά κύριο λόγο στις κλινικές μελέτες και τόνισε ότι στη χώρα μας, αν και γίνονται έντονες προσπάθειες από ορισμένες εταιρείες, δυστυχώς όσον αφορά στην πρωτογενή έρευνα, η κατάσταση είναι απογοητευτική καθώς στην ουσία δεν υπάρχει ερευνητική δραστηριότητα.

Επιπλέον, ο κ. Λαβίδας υπογράμμισε τους τομείς που υστερεί η χώρα μας όπως:

1. Στην έμφαση που δίνουμε στην εφαρμοσμένη έρευνα, που σήμερα δεν είναι ικανοποιητική—θίγοντας το πρόβλημα σχετικά με την ελλιπή χρήση κοινοτικών ερευνητικών προγραμμάτων και πόρων με την τρομακτική υποτίμηση της σημασίας της έρευνας και ανάπτυξης.
2. Στη συνεργασία ιδιωτικών και δημόσιων φορέων, η οποία σήμερα κρίνεται ανεπαρκής.
3. Στη συνεργασία, ειδικότερα, επιχειρήσεων και πανεπιστημίων, η οποία αποτελεί καθοριστικό παράγοντα για την προώθηση της έρευνας και για

την ανάπτυξη των αποτελεσμάτων της στο εξωτερικό και που στην Ελλάδα είναι επεικώς περιορισμένη και αναποτελεσματική.

4. Στα φορολογικά κίνητρα, τα οποία σήμερα όχι μόνο δεν είναι ανταγωνιστικά, με αυτά που ισχύουν παραδείγματος χάριν στην Ιρλανδία ή τη Φινλανδία ή τη Σουηδία, αλλά δεν χρησιμεύουν ούτε καν για να ενθαρρύνουν την αμιγώς ελληνική έρευνα και ανάπτυξη.
5. Στις διαδικασίες και τα κόστη για τη χορήγηση διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, που σήμερα είναι γραφειοκρατικές, χρονοβόρες και πάρα πολύ ακριβές.

Καταλήγοντας τόνισε ότι «**αυτό που λείπει στον τομέα της έρευνας είναι ο συντονισμός και η συνεργασία μεταξύ κράτους και επιχειρήσεων –και τριγωνικά με τα πανεπιστήμια.** Στο εξωτερικό, η τριγωνική αυτή σχέση– ισχύει, λειτουργεί και επιδρά σημαντικά στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας και στη συμμετοχή έτσι της χώρας στην παγκόσμια συσσώρευση πλούτου. Στην Ελλάδα είναι σχεδόν ανύπαρκτη και θα έλεγα, δυστυχώς, είναι και ντροπή».

Ο Πρόεδρος του ΣΕΒ, κ. Οδυσσέας Κυριακόπουλος, τόνισε ότι «ο κλάδος παραγωγής φαρμακευτικών προϊόντων αποτελεί έναν από τους πιο σημαντικούς τομείς της χημικής βιομηχανίας η οποία αντιπροσωπεύει το 8,3% της ελληνική βιομηχανικής παραγωγής.

Τα τελευταία χρόνια οι επενδύσεις στον κλάδο αυξήθηκαν, με το μεγαλύτερο μέρος αυτών να κατευθύνεται προς την αντικατάσταση του κεφαλαιουχικού εξοπλισμού και την αύξηση της δυναμικότητας για τα ήδη παραγόμενα προϊόντα. Όμως, παρά τις επενδύσεις ο κλάδος συρρικνώνεται. Το 1999 η φαρμακοβιομηχανία απασχόλησε 4.657 άτομα σε 69 επιχειρήσεις, ενώ το 1993 απασχολούσε 6.454 άτομα σε 96 επιχειρήσεις. Ταυτόχρονα, οι φαρμακευτικές δαπάνες στην Ελλάδα αποτελούν το 15-18% των συνολικών δαπανών για την υγεία».

Καταλήγοντας τόνισε πως «η Πολιτεία οφείλει να αντιμετωπίσει το φάρμακο αναπτυξιακά και όχι σαν ένα εργαλείο συγκράτησης των δαπανών υγείας. Πρέπει να συνειδητοποιήσουμε ότι οι φαρμακευτικές δαπάνες θα συνεχίσουν να αυξάνουν. Στην Ελλάδα η φαρμακευτική βιομηχανία συμβάλλει και θέλουμε να συμβάλλει περισσότερο στην Εθνική Οικονομία. Πάνω από 11.000 εργαζόμενοι απασχολούνται στον τομέα παραγωγής και εμπορίας φαρμάκων. Αν μάλιστα λάβουμε υπόψη και τους παρεμφερείς τομείς (φαρμακεία, φαρμακαποθήκες) είναι σαφές ότι η Φαρμακοβιομηχανία αποτελεί σήμερα σημαντικό εργοδότη και τροφοδότη της Ελληνικής Οικονομίας».

Η ανάπτυξη που εμφανίζει η Ιρλανδία αποτελεί παράδειγμα προς μίμηση επεσήμανε ο **κ. Οδυσσέας Κυριακόπουλος** αναφέροντας χαρακτηριστικά: «η κα **Nolan** μας έκανε να αισθανθούμε πως έχουμε ακόμη πολύ δουλειά μπροστά μας».

Η θέση της Ευρωπαϊκής Ένωσης

O Mr T. Hall, Head of Unit in the Health Directorate Research DG, European Commission αναφερόμενος στο ευρωπαϊκό πλαίσιο ενίσχυσης της φαρμακοβιομηχανίας επεσήμανε πως «πρέπει να συνδυάσουμε την ανάπτυξη της φαρμακοβιομηχανίας με την έρευνα. Προς την κατεύθυνση αυτή βρισκόμαστε ήδη σε διαπραγματεύσεις με την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, έτσι ώστε να βρούμε συμπληρωματικά κονδύλια για την ανάπτυξη της Ευρωπαϊκής φαρμακευτικής βιομηχανίας».

Η έρευνα για την υγεία ήταν πάντα σε πρώτη προτεραιότητα για την Ε.Ε. Οι σχετικές επενδύσεις έχουν ενισχυθεί σημαντικά καθώς από 1 δισ € το διάστημα 1998 –2002 έχουν ανέλθει σε περισσότερα από 2 δισ. € το διάστημα 2002 – 2006.

Στο πλαίσιο αυτό, όπως ανέφερε, μολονότι τα ερευνητικά προγράμματα για την αντιμετώπιση του καρκίνου δεν είναι πάντοτε αποτελεσματικά, η Επιτροπή σχεδιάζει να επενδύσει περί τα 400 εκατ. ευρώ στη διάρκεια των επόμενων 4 χρόνων, για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Ερευνητικού Κέντρου κατά του Καρκίνου.

Συντονισμός των δραστηριοτήτων σε Ευρωπαϊκό Εθνικό & τοπικό επίπεδο είναι απαραίτητος για να γίνει η ΕΕ πιο ελκυστική σε επενδύσεις στην έρευνα & ανάπτυξη στο φαρμακευτικό τομέα.

Για περισσότερες πληροφορίες : Σύνη Αυγερινού, *Communications In PRactice*
τηλ.210 6889205
e-mail : savgerinou@cip.gr